

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Algirdo g. 27A, LT-03219 Vilnius

2014-06-02, Nr. S1.1563

**PASTABOS VIEŠAJAI KONSULTACIJAI DĖL BALSO SKAMBUČIŲ UŽBAIGIMO
INDIVIDUALIUOSE VIEŠUOSIUOSE JUDRIOJO RYŠIŲ TINKLUOSE RINKOS TYRIMO
REZULTATŲ PROJEKTŲ**

UAB „CSC TELECOM“ susipažino su Ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) konsultacijai pateiktais dokumentais ir teikia šias pastabas:

1. Manome, jog siekis reguliuoti alternatyvius judriojo telefono ryšio operatorius yra nepagrįstas. Alternatyvių operatorių bendrai ir kiekvieno atskirai užimama mažmeninė rinkos dalis lyginant su UAB „Tele2“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“ yra itin nežymi. Piktnaudžiauti skambučių užbaigimo paslaugų kainomis gali tik subjektai, kurie užima dideles mažmenines rinkos dalis, kadangi skambučių užbaigimo paslauga be atitinkamų mažmeninių paslaugų neįmanoma ir neturi jokios prasmės.

Bet koks operatorius, kuris mažmeninėje rinkoje nedominuoja, bus visuomet suinteresuotas užtikrinti savo abonentų normalų pasiekiamumą iš kitų tinklų, t.y. parduoti skambučių užbaigimo paslaugą. Dabartinė padėtis mažmeninėje rinkoje rodo, kad įmanoma parduoti skambučių užbaigimo paslaugą tik tokia kaina, kokią taiko rinkos lyderiai. Todėl laikome, kad įpareigojimai alternatyviems judriojo telefono ryšio operatoriams atitinkamoje rinkoje yra pertekliai.

Papildomai pažymėtina, kad Tarnyba UAB „CSC TELECOM“ atžvilgiu nėra užfiksavusi jokių realių veiksmų ar įvykių, kurie leistų manyti, kad UAB „CSC TELECOM“ siekia atlikti bent vieną veiksmą, kuris keltų grėsmę konkurencijai. Tokių veiksmų niekada nebuvo (UAB „CSC TELECOM“ visuomet taikė standartinę didžiųjų operatorių kainą), be to, jie dėl UAB „CSC TELECOM“ užimamos nedidelės mažmeninės rinkos dalies būtų neįmanomi. Manome, jog siekis reguliuoti UAB „CSC TELECOM“ yra akivaizdžiai nepagrįstas.

2. Numatomais įpareigojimais siekiama keisti ryšių linijos diegimo ir apmokėjimo sąlygas – numatoma taikyti Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių nuostatas.

Minėtų taisyklių 56.3 punkte nurodyta, kad kiekvieno operatoriaus per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį dengiama ryšių linijos sąnaudų dalis turi būti lygi iš kito operatoriaus gautų (pirktų) didmeninių paslaugų daliai visame per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį šia ryšių linija suteiktų paslaugų kiekyje (pvz., jei ryšių linija yra naudojama tik skambučių užbaigimo paslaugoms teikti, tai kiekvieno operatoriaus dengiama šios ryšių linijos kainos dalis atitiks to operatoriaus į kito operatoriaus tinklą persiųstų skambučių dalį visame per šią ryšių liniją persiųstų skambučių kiekyje). Šios nuostatos taikymas numatomo reguliavimo kontekste nėra aiškus – daugelis operatorių tarpusavyje neturi jokių sutarčių dėl ryšių linijų, todėl nėra aišku, kaip tokiu atveju būtų taikoma taisyklių 56.3 punkto nuostata, t.y. ar toliau ryšių linijos kaštai turėtų būti

dalijami pusiau iki atskiro susitarimo tarp operatorių, ar iš karto būtų vadovaujamasi proporciniais ryšių linijos apmokėjimo principu, jei šalis atskirai nesutars kitaip.

Taip pat analizuojant taisyklių 56.3 punktą nėra aišku kokios didmeninės paslaugos patenka į minėto punkto reguliavimo sritį – skambučių užbaigimo, inicijavimo ir tranzito paslaugos (skambučių srauto paslaugos), ar ir kitos su skambučių siuntimu susijusios paslaugos (kai kurių operatorių iki šiol taikomi padidinto tarifo trumpųjų numerių mokesčiai ir pan.).

3. Ne kartą ir ne vienas fiksuoto telefono ryšio operatorius kreipėsi į Tarnybą dėl to, kad judriojo telefono ryšio operatorių taikomos mažmeninės paslaugų kainos, mūsų supratimu, akivaizdžiai mažesnės už didmeninės paslaugų kainas, o kartais net už skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkle paslaugų kainas. Tačiau jokių realių sprendimų iš Tarnybos pusės nebuvo priimta. Pažymime, kad jei Tarnyba laiko, jog judriojo ryšio rinka daro įtaką fiksuoto ryšio rinkai, ir ši aplinkybė neva sukuria efektyvią konkurenciją fiksuoto ryšio rinkoje, tokiu atveju Tarnyba privalo nedelsiant spręsti didmeninių ir mažmeninių kainų santykio problemą judriojo telefono ryšio rinkoje. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad TEO LT, AB ir UAB „Omnitel“, kuri yra viena iš didžiausių judriojo telefono ryšio teikėjų Lietuvoje, yra susiję asmenys. Manome, kad šios įmonės valdomos bendro akcininko (Teliasonera) per savo akcininką iš esmės kontroliuoja visą mažmeninę telefonijos rinką ir šios kontrolės apimtis, mūsų manymu, viršija net per 50 proc. bendros mažmeninės rinkos.

Manome, jog:

- Skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkle paslaugų kaina ir skambučių užbaigimo fiksuoto telefono ryšio tinkle paslaugų kaina turi būti vienoda.

Dabartinės judriojo telefono ryšio operatorių taikomos skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkle paslaugų kainos yra aukštesnės nei fiksuoto telefono ryšio operatorių taikomos skambučių užbaigimo kainos fiksuoto telefono ryšio tinkle ir tai fiksuoto telefono ryšio operatoriams, ypač alternatyviems fiksuoto telefono ryšio operatoriams, neleidžia siūlyti mažmeninių skambučių į judriojo telefono ryšio operatorius tokia kaina, kurią siūlo judriojo telefono ryšio operatoriai į visus judriojo ir fiksuoto telefono ryšio operatorių tinklus. Skambučių užbaigimo fiksuoto telefono ryšio tinkle paslaugų kainos padidėjimas minėtą problemą išspręstų ir sudarytų sąlygas fiksuoto ryšio operatoriams lygiavertės konkurencijos sąlygas su judriojo telefono ryšio operatoriais.

Taip pat norime pastebėti, fiksuoto telefono ryšio tinklo išlaikymas daug sudėtingesnis ir reikalauja daugiau lėšų nei judriojo telefono ryšio tinklas, todėl skambučių užbaigimo fiksuoto telefono ryšio tinkle paslaugų kainos didinimas būtų logiškas ir pagrįstas.

Jei Tarnyba nesutinka didinti skambučių užbaigimo fiksuoto telefono ryšio tinkle paslaugų kainos, tuomet skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkle paslaugų kaina turėtų būti sumažinta iki kainos, kuri taikoma už skambučių užbaigimą fiksuoto telefono ryšio tinkle.

- Judriojo telefono ryšio operatoriams turi būti nustatytas mažmeninėje judriojo telefono ryšio paslaugų rinkoje kainų kontrolės įpareigojimas - taikyti mažmeninę kainą, kuri būtų ne mažesnė nei didmeninių paslaugų kainų suma.

Paprastai judriojo telefono ryšio operatorių taikomos mažmeninės paslaugų kainos, mūsų supratimu, mažesnės už didmeninės paslaugų kainas, o kartais net už skambučių užbaigimo judriojo telefono ryšio tinkle paslaugų kainas. Ši aplinkybė lemia, kad judriojo telefono ryšio paslaugų kainos abonentui yra mažesnės už fiksuoto telefono ryšio paslaugų kainas, taikomas fiksuoto telefono ryšio abonentui. Kitaip tariant, mūsų manymu, judrusis telefono ryšys nėsąžiningai konkuruoja su fiksuoto telefono ryšiu, nes

fiksuoto telefono ryšio paslaugos yra pakeičiamos judriojo telefono ryšio paslaugomis, o fiksuoto telefono ryšio paslaugos nėra tinkamas pakaitalas judriojo telefono ryšio paslaugoms.

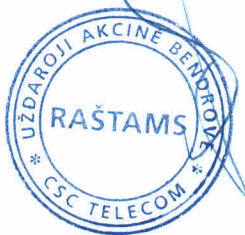
4. Esamame ir planuojamame reguliavime pasigendame įpareigojimų, užtikrinančių tokį judriojo telefono ryšio operatorių didmeninių paslaugų (skambučių užbaigimo, inicijavimo ir kt.) kainų lygį, kuris sudarytų sąlygas alternatyviems operatoriams mažmenines paslaugas teikti pigiau nei judriojo telefono ryšio operatorių taikomos mažmeninės paslaugų kainos arba bent jau tokia kaina, kuria judriojo telefono ryšio operatoriai teikia mažmenines paslaugas. Kitaip tariant, manome, jog UAB „Tele2“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“ įpareigotini užtikrinti, kad UAB „Tele2“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“ teikiamos didmeninės paslaugos kainuotų ne brangiau nei UAB „Tele2“, UAB „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“ taikomos mažmeninių paslaugų kainos.
5. Skambučių inicijavimas ir užbaigimas yra neatsiejamai susijusios paslaugos. Dėl skambučių inicijavimo paslaugų, ypač šių paslaugų kainos, tarp rinkos dalyvių kyla daug ginčų, kadangi kai kurie didieji operatoriai stengiasi pasipelnyti iš inicijavimo paslaugų kainos.

Skambučių inicijavimo paslaugos kaina yra labai svarbi alternatyviems operatoriams teikiant 800-ųjų numerių paslaugas. Pažymime, jog UAB „Omnitel“ ir UAB „Bitė Lietuva“ sumažino skambučių inicijavimo paslaugų kainas iki taikomų skambučių užbaigimo paslaugų kainų, tačiau UAB „Tele2“ tai padaryti atsisako. Tokiu būdu UAB „CSC TELECOM“ ir kitų alternatyvių operatorių teikiamos 800-ųjų numerių paslaugos yra tapusios gerokai brangesnės nei UAB „Tele2“, o tai UAB „Tele2“ šios rinkos segmente suteikia didžiulį ir nesąžiningą pranašumą konkuruojant dėl 800-ųjų numerių paslaugos gavėjų). Manome, jog skambučių inicijavimo paslaugų kaina UAB „Tele2“ tinkle turėtų būti identiška ir turi būti sumažinta iki skambučių užbaigimo paslaugų kainos ir tai turi būti atlikta kartu su balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo ryšių tinkluose rinkos tyrimo rezultatų patvirtinimu.

6. Papildomai norime pažymėti, jog viešajai konsultacijai pateiktuose dokumentuose pasigedome UAB „CSC TELECOM“ rinkos tyrimo anketoje nurodytų kitų problemų (svarstytinų klausimų) analizės ir aptarimo (pvz., CPS paslaugos, trumpieji numeriai ir 9xx linijos paslaugos, SMS, MMS).

Pagarbiai

Direktorius

Maksimas Staškūnas